misel Leningradi oblasti haridusvalitsuse eesti osakonna inspektorid, kelle kaudu ta teostas järelevalvet eesti asunduste koolide üle. V. on osa võtnud ka ajakirja „Haridustöö“ (1925—26) toimetamisest. Jakob Palvadre (vt. *Suppl.*) suuna pooldajana kõrvaldati ta 1926. a. paiku eesti asutisist ja organisatsioonest. Siitpeale töötas V. edasi ainult vene haridusasutisis, näit. Leningradi ülikooli pedagoogikaprof-na ja A. Herzen'i nimelise pedagoogilise instituudi ühiskonnateaduste fakulteedi õppejõuna ning dekaanina. V. vangistati a. 1937 poliitilistel põhjustel, tagandati kõigilt ametikohtadelt ja saadeti Siberisse sunduslikele metsatöödele. Ta hilisem saatus on teadmata.

V-i vennalt R u d o l f V-lt jm. saadud andmed. *T.*

***VALLNER, Rudolf August,** rohuteadlane, eelmise vend, oli farmaatsia inspektoriks kuni 1933 ja ajakirja *Pharmacia* toimetajaks kuni 1927; ta teotseb a-st 1928 apteegiomanikuna Tallinnas. E. Rohuteaduse Seltsi asutajaid ja esimees on V. olnud 1927—35 ja seejärel auliige, Eesti-Soome-Ungari Rohuteadlaste Ühingu eesti sõsarühingu esimees 1934—38 ja auliige a-st 1939, E. Apteekrite Seltsi esimees 1936—38 ja auliige a-st 1939. Ka on V. seisnud tihedais sidemeis oma eriala organisatsioonidega välismail ja on juhtivalt arendanud suhteid eriti hõimumaade ja Baltimaade apteekrite vahel, ms. soome-ugri kongressidel ja Balti rahvaste kongressidel; ta on Société de Pharmacie de Paris kirjavahetajaliige a-st 1929, Soome Apteekrite Seltsi kirjavahetajaliige a-st 1932, Eesti-Soome-Ungari Rohuteadlaste Ühingu soome sõsarühingu auliige a-st 1937 ja The American Pharmaceutical Association'i auliige a-st 1939. V-i töist mainitagu veel: „Kihvtid ja vastukihvtid“ (Tall., 1922), „Eesti rahvarohtude sõnastik“ (*ibid.*, 1929) ja *Manuale pharmaceuticum* III osa (*ibid.*, 1937). Ta toimetusel on ilmunud teos „Arbeiten der Pharmazeutischen Sektion des V Fenno-ugrischen Kulturkongresses“ (*ibid.*, 1938). V. on avaldanud kirjutisi ka välismaa ajakirjus, nagu „Bulletin des Sciences Pharmacologiques“ (Pariis), „Chemist and Druggist“ (London), „Farmaceutiskt Notisblad“ (Helsingi), „Suomen Apteekkariyhdistyksen Aikakauslehti“ (Helsingi), „Die deutsche Apotheke“ (Berliin), „Journal of the American Pharmaceutical Association“ (Washington) jt.

Pharmacia 1939, nr. 7; isikl. jm. saadud andmed. *T.*

VALUJEV, Peeter Aleksandrovitš, Vene riigitegelane, sünd. 22. IX 1814 vkj. Moskvas aadliku pojana, sai hariduse kodus, teenis 1831—34 Moskva kindralkuberneri kantseleis, 1834—36 keisri kantselei I ja 1836—45 II osakonnas; ta oli 1845—53 erilisi ülesandeid täitvaks ametnikuks Balti kindralkuberneri juures, 1853—58 Kuramaa kuberner, 1858—61 riigimaade ministeeriumi II departemangu direktor, mis departemangule allusid Balti agraarasjad, ja 1861 ministrite-komitee asjadevalitseja. A-il 1861—68 oli V. siseminister, a-st 1868 riiginõukogu liige, 1872—77 riigimaade minister ja 1877—81 ministrite-komitee esimees; ta sai 1880 krahvitiitli; surn. 27. (28?) I 1890 vkj. Peterburis. — V. püüdis pidada konservatiivset suunda, mida ta mõnikord maskeeris teatava näilise liberaalsusega. Siseministriks oleku ajal oli ta keiser Aleksander II-se (vt. ka *Suppl.*) autoriteetsemaid nõuandjaid ja etendas tegelikult otse peaministri osa. V-l tuli läbi viia Vene talupoegade pärisorjusest vabastamine; ta juhtimisel ja kaastegevusel toimus ka semstvokorralduse sisseseadmine 1864 ja tsensuurireform 1865. Kaitsedes administratsiooni prerogatiive sattus V. aga semstvotega üsna peatselt vastuollu; samuti hakkas ta varsti tunduvalt kitsendama trükisõna juba niikuinii mõõdukaid vabadusi. V-i riigimaade ministriks oleku ajal toimus Ufa kub-s ulatuslik riigimaade jaotamine baškiiridele. — Ema poolt Balti aadlist põlvnev V. suhtus juba Balti kindralkuberneri kantselei ametnikuna ja Kuramaa kubernerina heatahtlikult kohalikku sakslusse; siseministrina ja hiljeminigi oli ta Balti erikorra aktiivsemaid ja mõjukamaid kaitsejaid keisri ning üldse Peterburi juhtivate ringkondade ees. V. pidas tihedat kontakti Liivimaa maamarssali vürst P. Lieven'iga, kuberneri A. v. Oettingen'iga ja Balti kindralkuberneri parun W. Lieven'iga (vt. viimast kahte *Suppl.*). Liivimaa rüütelkonna tegelastele andis ta mitmesuguseid kasulikke näpunäiteid, kuidas algatada ja teostada mõningaid möödapääsematuid reforme kohalikus agraarkorras nii, et sakslus säili-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 361